

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län****Datum:** 2004-01-27**Områdesnummer:** NRO 20 024**Områdesnamn:** Versjökomplexet**Kommun:** Malung (2023), Älvdalen (2039)**Kartblad:** 14DNV**Area:** 2480 ha totalt, varav 2180 ha land och 300 ha vatten**Naturgeografisk region:** 32 b Norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter.**Landskapsformer:** Bergkullslätt.**Riksvärde:**

Moränbacklandskap	
Myrkomplex	Sumpskog
	Topogent kärr
	Mosse av nordlig typ
	Flora
	Fauna

Värdeomdöme: Versjökomplexet är ett myrkomplex sammansatt av en mångfald av myrtyper. Bland ingående myrtyper kan nämnas: sumpskog, topogena kärr och mosse av nordlig typ. Området har botaniska och ornitologiska värden. Versjökomplexet är det mest representativa myrområdet på dalasandstensplatån och har i andra undersökningar fått mycket höga värden.

Huvudkriterier: A, B, D**Stödskriterier:** Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet, betydelse för faunan.

Förutsättningar för bevarande: Värdet kan påverkas negativt av vägbyggnad, ej naturanpassat skogsbruk, skogsgödsling, körning med terrängfordon. Bevarandet av våtmarkens värde kräver att området hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzon bör ej utföras.

Säkerställande: Naturreservatet Vasaloppet, upprättat med stöd av NVL 7 § (numera MB 7 kap 4 §), passerar över området. Området omfattas av MB 4 kap 6 §.

Områdets huvuddrag: Området utgörs av ett mycket stort myrkomplex beläget nordost om Transtrand. Myrarna befinner sig inom Västerdalarnas sandstensplåta, på cirka 490 meters höjd. Moränen är grusig-sandig och svagt drumlinoid. I området finns enstaka småtjärnar. Tallhed dominerar fastmarken. I väster finns ett diabasstråk. Ett mycket myrrikt, låglänt landskap med kontakt med den större Versjön på 485 m ö h en typisk oligotrof sjö. Faunan i området är artrik, framför allt vad gäller våtmarkernas fågelliv.

Versjökomplexet omfattar en mängd olika myrtyper, mestadels nederbörsbetingade fattigmyrar. Inom komplexet förekommer sluttande mossar, olika slags göl- och flarksystem med strängar och ett flertal typer av kärr. Myrkomplexet utgörs till större delen av svagt lutande mjukmattemossar och rismossar. Hjortrontypen är ofta den dominerande mossetypen. Mjukmattorna sluter sig på vissa håll i sluttande mjukmattekärr. Mossarna präglar landskapets östra delar. Svagt lutande fastmattekärr präglar de västra. Strax sydost om Versjön finns en högmosse, vilket är ovanligt så här långt norrut. Myren avvattnas av några små, meandrande bäckar omgivna av galleriskog av sumpskog. Den största bäcken är Ögan. Mångfalden av myrtyper gör området mycket representativt.

Flera större flarkgölkomplex och strängblandmyrar är karakteristiska för området. Det mest välutbildade flarkkomplexet ligger öster om Völsjön. Ögökölens västra del upptas av en välutbildad strängblandmyr.

Komplexet är till stor del av fattigkärrtyp. Rikare flora finns dock här och var tack vare diabasen i väster. Medelrikarter som ängsnyckel, björnbrod, dvärgtätört, tätört, gräsull, slätterblomma och dvärglummer finns spridd här och var.

De blöta myrområdena har de högsta fågelvärdena inom komplexet. Här finns bl.a. trana, småspov, storspov, grönbena, brushane och gluttsnäppa. Bland änderna märks kricka, bläsand och gräsand. I övrigt finns ljungpipare. Tornfalk har observerats.

Vissa myrtyper är påverkade av dikningar i mindre omfattning. Då dessa inte haft någon större inverkan på myrarna, bör detta ej nämnvärt påverka komplexets värde. Tallskogen i området är till stora delar avverkad, på de mindre skogsholmarna samt längs bäcken står dock skogen kvar. I södra delen av området passerar Vasaloppsspåret.

Anmärkningar: VMI-id: 14D6E01. Påverkan av ett fåtal äldre diken som endast i ringa grad påverkar myrens hydrologi.

Referenser:

- Bratt, L, Rafstedt, T, 1990: *Våtmarker i Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:2.
 Forslund, M, Kolmodin, U, Svenson, S-Å, 1982: *Skyddsvärda fågelmyrar i Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1982:4.

- Rynéus, T, (o medarb.), 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*.
Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1988:1.
- Sjörs, H, (o medarb.), 1973: *Skyddsvärda myrar i Kopparbergs län*.
Växtekologiska studier, 3.
- Svenson, S-Å, 1984: *Översiktlig naturinventering för Malungs kommun*.
Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1984:1.
- Löfroth, M, Lonnstad, J, 1994: *Myrskyddsplan för Sverige*. Naturvårdsverket.